

BÖLÜM 3

Kuruluş Çalışmaları

3.3. / Eczane İç Mekan Tasarımı

Gülbin ÖZÇELİKAY¹

Benan PARSANA²

Ayça Nilüfer ÇALIKUŞU³

Öğrenim Hedefleri

Okuyucu, bu bölümü okuyarak;

1. Türkiye de bir eczanenin taşınması gereken mekansal kuralları tanımlayabilecek
2. İç mekân tasarımının önemini kavrayacak
3. Eczane iç mekân tasarımında önemli unsurlarını tanımlayabilecek.
4. Eczane iç mekân tasarımında önemli unsurları kullanabilecek

Giriş

İç mekân kalitesi insanların kendini en rahat ve sağlıklı hissettiği şartların sağlanmasıdır. İç ortam kalitesinin amacı; bina içindeki kirletici etkiyi azaltmak, ısı konforu oluşturmak, temiz ve sağlıklı bir hava elde etmek ve bütün bunların sağlanması için kontrol sistemleri geliştirerek, bina içinde bireylerin sağlıklarını

¹ Prof. Dr., Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi, Eczacılık İşletmeciliği AD., gozcelikay@ankara.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-1580-5050

² Öğrenci, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi - İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı, b.parsana@etu.edu.tr, ORCID iD: 0009-0000-6301-3317

³ Arş. Gör., Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü, calikus@metu.edu.tr, ORCID iD: 0000-0001-9887-6702

8. Eczane cephesini marka imajına uygun tasarlamak. Eczane cephesi, müşterinin tesisten aldığı ilk izlenimdir. Bu nedenle çekici olması ve müşterinin dikkatini çekecek şekilde tasarlanmış olması esastır. Ayrıca eczane kimliğini yansıtacak ve müşteride güven ve emniyet duygusu oluşturacak şekilde tasarlanmalıdır.

7. Eczanenin kurumsal imajını yüksek tutmak. Eczanenin kurumsal imajı, iç mekan tasarımında temel bir unsurdur. Eczanenin dekorasyon ve teşhir unsurlarını yansıtan net ve tutarlı bir görsel kimliğe sahip olması önemlidir. Ayrıca kurumsal imaj, müşteride güven ve emniyet duygusu oluşturacak şekilde tasarlanmalı ve eczanenin cephesinden tezgahına kadar tüm unsurlarında yer almalıdır.

Sonuç olarak, eczane iç tasarımı, müşteri çekme ve memnuniyeti sağlama amacıyla belirleyici bir rol oynamaktadır. Mantıklı bir yönlendirme sistemini içeren, mekân içinde akıcı bir hareketi destekleyen düzenlemelerin oluşturulması, mobilya ve sergileme elemanlarının hem estetik hem de işlevsel açıdan dengeli bir şekilde yerleştirilmesi gerekmektedir. Eczane iç mekân tasarımı, estetik ve fonksiyonun birleşimiyle müşterilere profesyonel ve hoş bir izlenim sunma amacını taşırken, bu izlenimi müşteriler arasında etkili bir şekilde iletmek de hedeflenir. Uygun iç mimari tasarım seçimleri, mobilya ve dekoratif unsurların yerleşimi, müşterilere rahatlık ve güven duygusu aşılayan bir atmosfer yaratılmasını mümkün kılar (IQSA, 2023).

Kaynaklar

- Altınok, H. Z., & Tuncel, D. (2012). *Ofis İç Mekan Tasarımlarında Gelişen Teknolojiler Işığında Esneklik. Tasarım+ Kuram*, 8(14), 79-95.
- Arslan, M., & Bayçu, S. (2006). *Mağaza Atmosferi* (Edt. Mine Oyman). Eskişehir: Açık Öğretim Fakültesi Yayınları.
- Ataoğlu, N. C. (2015). *İç Mekan Tasarımı Öğretisinde Moda. İç Mimarlık Eğitimi 3. Ulusal Kongresi / Atölye "Kuram Ve Uygulama Birlikteliği" Bildiriler Kitabı*, 65.
- Atasever, M., & Bağcı, H. (2020). *2002-2019 Dönemi Türkiye İlaç Sektörü Analizi ve 2023 Vizyonu*. Nobel kitap.
- Ayalp, Nur (2012). *Mekan, Kültür ve İnsan. Standard Ekonomik ve Teknik Dergi*, Sayı:589.
- Baker, J., Parasuraman, A., Grewal, D., & Voss, G. B. (2002). *The influence of multiple store environment cues on perceived merchandise value and patronage intentions*. *Journal of marketing*, 66(2), 120-141.
- Başdeğirmen, A., & Tunca, M. (2018). *Mağaza Atmosferi Ve Müziğin Tüketicilerin Satın Alma Davranışlarına Etkilerine Yönelik Bir Literatür Araştırması*. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 23(4), 1305-1326.
- Balaban Varol, E. (2012). *Acil Servisteki Mekan Organizasyonunun İnsan Üzerine Etkisi. Standart Ekonomik ve Teknik Dergi*, 100.
- Bellizzi, J. A., Crowley, A. E., & Hasty, R. W. (1983). *The Effects of Color in Store Design*. *Journal of Retailing*, 59(1), 21-45.

- Boduroğlu, Ş. (2012). *Evsensel Tasarım Kavramı ve İlkeleri*. *Standard Ekonomik ve Teknik Dergi*, Sayı:589.
- Bozkurt, B. (2008). *Genel Hastane Planlamasında Görüntüleme Departmanının Tasarım Kriterleri*. Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Cardone, C. (2006). *Opportunity makes the thief: Analysis of the physical cues that influence shoplifter perceptions of the retail interior and the decision to steal* (Doctoral dissertation, University of Florida).
- Colborne, R. (1996). *Visual merchandising: the business of merchandise presentation*. Delmar Publishing.
- Çağırıcı, E. S. (2010). *Eczane İşletmelerinin Fiziksel Ortam Kararları Üzerine Ampirik Bir Araştırma: Ankara İli Örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi.
- Demirbaş, Ufuk (2012). *İç Mekanlarda Renk*. *Standard Ekonomik ve Teknik Dergi*, Sayı:589.
- Design and Branding* (2018). Most stunning commercial interior design ideas for pharmacy. Erişim Tarihi: 9.08.2023, <https://designandbranding.wixsite.com/designworld/post/most-stunning-commercial-interior-design-ideas-for-pharmacy>
- Dunne, T., & Lusch, R. F. (1999). *Consuming Services: An Alternative View of the Service-Dominant Logic*. *Journal of the Academy of Marketing Science*, 27(3), 286-296.
- Erdogan, O. N., & Kaya, S. (2010). Safety research on community pharmacies in Kocaeli. *African Journal of Pharmacy and Pharmacology*, 4(5), 207-213.
- Ergenoğlu, A. S. (2013). *Mimarlıkta Kapsayıcılık: Herkes İçin Tasarım*. *Yıldız Teknik Üniversitesi*, 26-52.
- Frieling, H. (1978). *Das Gesetz Der Farbe*. Musterschmids Verlag, Göttingen, Frankfurt, Zurich.
- Gavilan, D., Avello, M., & Abril, C. (2014). Shopper marketing: A new challenge for Spanish community pharmacies. *Research in Social and Administrative Pharmacy*, 10(6), e125-e136.
- Holtzschue, L. (2009). *Rengi Anlamak*. Çev. Fuat Akdenizli. Duvar Yayınları, s:3-5, İzmir.
- IQSA* (2023). Keys to good pharmacy interior design. Erişim Tarihi: 14.08.2023, <https://industrial-gines.com/en/keys-to-good-pharmacy-interior-design/>
- Jakupi, A. B., & Jakupi, A. (2017). *Architecture Impact In Improving the Quality of Services in Retail Pharmacies: Case Study Prishtina, Kosovo*. *Journal of Economic and Social Development*, 4(2), September.
- Köse, I. I., Gunes, G., & Ozcelikay, G. (2015). *Brand Personality in Independent Pharmacies*. *Marmara Pharmaceutical Journal*, 19(3).
- Krion* (2023). Decoration in pharmacies: Design tips. Erişim Tarihi: 14.08.2023, <https://www.krion.com/us/news/pharmacies-decoration>
- Lang, J. T. (1987). *Mimari Teorinin Oluşturulması: Çevresel Tasarımda Davranış Bilimlerinin Rolü*. New York: Van Nostrand Reinhold Co.
- Little Runaway Pharmacy Design* (2023). How to Start a Successful Pharmacy Business: A Step-by-Step Guide. Erişim Tarihi: 15.08.2023, <https://pharmacy.little-runaway.com/blog/pharmacy/start-a-pharmacy/>
- Malewski, D. F., Ream, A., & Gaither, C. A. (2015). Patient satisfaction with community pharmacy: comparing urban and suburban chain-pharmacy populations. *Research in social and administrative pharmacy*, 11(1), 121-128.
- Manav, B. (2015). "Renk-Anlam-Mekan İlişkisi". *The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication*, Volume 5, Issue 3, 22-27. Erişim Tarihi: 9.08.2023, http://tojdac.org/tojdac/VOLUME5-ISSUE3_files/tojdac_v05i303.pdf
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2014). *Mobilya Ve İç Mekân Tasarımı Eczane Tasarımı*. Ankara.
- Orhan, İ. H., & Kaya, L. G. (2016). *LEED Belgeli Yeşil Binalar ve İç Mekan Kalitesinin İncelenmesi*. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 7(Özel (Special) 1), 18-28.

- Özdemir, Canbolat T. (2017). *İç Mekan Tasarımında Renk Armonisi*. Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 26(3), 287-301.
- Özdemir, T. (2005). *Renk Kavramı ve Konut İç Mekanında Tasarıma Etkileri*. Sanatta Yeterlik Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bil. Enstitüsü, İstanbul.
- Özkum, E. (2011). *Doğal ve yapay aydınlatmanın insan psikolojisi üzerindeki etkileri* (Doktora tezi, Marmara Üniversitesi).
- Özkul, P. (2022). *Sağlık Hizmetleri Kapsamında Yer Alan Eczanelerin Mekan Düzenlemelerinde Kimlik Kavramı*.
- Özsavaş, N. (2016). *İç Mekan Tasarımında Renk Algısı*. SDÜ ART-E, Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi, Kasım/Aralık, 9 (18).
- Özsavaş, N. (2015). *Renk: Bir Değerlendirme Ölçütü Olarak İç Mekan Tasarımındaki Önemi ve Bir Ders İçeriği Önerisi*. Sanatta Yeterlik Tezi, Anadolu Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Eskişehir.
- Patel, P. M., Vaidya, V., Osundina, F., & Comoe, D. A. (2020). Determining patient preferences of community pharmacy attributes: a systematic review. *Journal of the American Pharmacists Association*, 60(2), 397-404.
- Pile, J. F. (1997). *Color in Interior Design*. McGraw-Hill, USA.
- Pronk, M., Blom, A., Jonkers, R., & Bakker, A. (2003). *Evaluation of Patient Opinions in a Pharmacy-Level Intervention Study*. *The International Journal of Pharmacy Practice*, 11, 143-51.
- Rasmussen, S. E. (1994). *Yaşanan Mimari*. (Çev. Ömer Erduran). Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Rapoport, A. (2016). *Kentsel Formun İnsan Yönü: Kentsel Form ve Tasarıma İnsan-Çevre Yaklaşımına Doğru*. Elsevier.
- Rosenthal, M., Tsao, N. W., Tsuyuki, R. T., & Marra, C. A. (2016). Identifying relationships between the professional culture of pharmacy, pharmacists' personality traits, and the provision of advanced pharmacy services. *Research in Social and Administrative Pharmacy*, 12(1), 56-67.
- Riva Engineering Interior Architecture (2023). How Should Pharmacy Design be Done?. Erişim Tarihi: 15.08.2023, <https://www.rivaicmimarlik.com/en-us/blog/health-structures/how-should-pharmacy-design-be-done>
- Saramunee, K., Krska, J., Mackridge, A., Richards, J., Suttajit, S., & Phillips-Howard, P. (2014). *How to Enhance Public Health Service Utilization in Community Pharmacy?: General Public and Health Providers' Perspectives*. *Research in Social & Administrative Pharmacy*, 10, 272-84.
- Sağlık Bakanlığı, (2014). İyi Eczacılık Uygulamaları Kılavuzu. Erişim Tarihi: Kasım,2023. <https://titck.gov.tr/storage/legislation/sGvnnjYO.pdf>
- Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü (2019). sağlık hizmetleri genel müdürlüğü 2019/10 sayılı genelgesi, <https://dosyamerkez.saglik.gov.tr/Eklenti/30975/0/tara0006pdf.pdf>
- Sartoretto Verna A New Pharmacy Vision (2023). Pharmacy Furniture Design. Erişim Tarihi: 15.08.2023, <https://www.sartorettoverna.com/pharmacy-furniture-design.html>
- Sherman, E., Mathur, A., & Smith, R. B. (1997). *Store environment and consumer purchase behavior: mediating role of consumer emotions*. *Psychology & Marketing*, 14(4), 361-378.
- Spies, K., Hesse, F., & Loesch, K. (1997). *Store Atmosphere, Mood and Purchasing Behavior*. *International Journal of Research in Marketing*, 14(1), 1-17.
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Bilgi Sistemi (2014). Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Yönetmelik, Resmî Gazete Tarihi: 12.04.2014 Resmî Gazete Sayısı: 28970. Erişim Tarihi: 8.08.2023, <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=19569&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>
- Tootelian, D., & Gaedeke, R. (1993). *Essentials of Pharmacy Management*. St. Louis: Mosby.
- Turley, L. W., & Chebat, J. C. (2002). Linking retail strategy, atmospheric design and shopping behaviour. *Journal of Marketing Management*, 18(1-2), 125-144.
- Turley, L. W., & Milliman, R. E. (2000). Atmospheric effects on shopping behavior: a review of the experimental evidence. *Journal of business research*, 49(2), 193-211.

- Tuzcu, G. (1998). *Mağaza atmosferinin bir pazarlama aracı olarak tüketici davranışlarına etkileri*. Yüksek lisans tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara Üniversitesi.
- Yeğenoğlu S., & Özçelikay G. (2005). *Counselling of Pharmacists to Community on Issues Other Than Drug Purchasing and Drug Related Information: A Survey In Ankara*. *Turkish Journal of Pharmaceutical Sciences*, 2(2), 83-91.
- Yıldırım, N. (2015), *Mağaza iç mekânında tasarım-ımaaj ilişkisi*. Sanatta Yeterlik Tezi, Hacettepe Üniversitesi.
- Zelnio, R. N., & Gagnon, J. P. (1979). Pharmacy image and marketing strategy. *Pharmacy management combined with the American journal of pharmacy: PM*, 151(3), 127-144.
- Zorlu, T. (2017). *Yaşlılar İçin Konutta İç Mekan Tasarımı ve Ergonomi*. *Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi (YSAD)*, 10 (2), 40-53.